

# Primer, szekunder, terciér

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXII. évfolyam, 33. szám, 2018. augusztus 17.

*Mathias Énard: Iránytű. Fordította Tótfalusi Ágnes. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2018, 478 oldal, 4499 Ft*

**Az 1972-ben született Mathias Énard harmadik magyar könyve ez, a tanulmányait és korai pályafutását valóban orientalistaként indító írótól tavaly az eredetileg 2008-ban közreadott *Zóna*(Libri), az idei budapesti könyvfesztiválra a 2010-es *Mesélj nekik csatákról, királyokról és elefántokról* (Jelenkor) jelent meg, egy időben a franciául 2015-ös *Iránytű*vel. Az *Iránytű* és a *Zóna* között sok az átjárás (a *Zóna* több évszázadra kinyújtott, a Földközi-tenger környezetére, a Marokkótól Mekkáig kiterjesztett *zónában* játszódó nagy története is korlátozott időtartamban van elbeszélve, egy Milánóból Rómába tartó vonatúton, ugyancsak egyes szám első személyben). Olykor úgy tűnik, mintha mindaz, ami az *Iránytű*ben humoros, szellemes vagy könnyed, a *Zónában* rejlő komor és komoly anyag írói ellensúlyozása lenne. Tótfalusi Ágnes felhőtlen, a rendkívüli sűrűségű anyagban nagyszerűen eligazodó, remekbeszabott fordítása is megerősít benne, hogy a Mathias Énard-ral való ismerkedést legcélszerűbb az igen vonzó, tűzijátékszerűen ezerfelé szálló *Iránytű*vel kezdeni, és akkor súlyos párdarabja, az egyetlen pontra beásott, a háború nagy témáját középpontjába állító és inkább deprimáló *Zóna* is más fényben ragyog majd.**